

ORASAM

HAFTALIK BÜLTENİ

24/03/2018 - 30/03/2018 / Sayı: 8

AB VE ORTA ASYA ÜKELERİ İŞ BİRLİĞİNİ GELİŞTİRMİYİ AMAÇLIYOR

Avrupa Birliği ve Orta Asya ülkeleri Dışişleri Bakanları arasındaki görüşmede iş birliğinin önemi vurgulandı.

Avrupa Birliği ve Orta Asya ülkeleri arasında Taşkent'te bir görüşme gerçekleştirildi. 26 Mart'ta yapılan görüşmeye Orta Asya Ülkeleri Dışişleri Bakanları ve Avrupa Birliği Dış İlişkiler ve Güvenlik Politikası Yüksek Temsilcisi Federica Mogherini katıldı. Kazinform haber sitesine göre toplantıda, katılımcı ülkelerin Avrupa Birliği ile olan ikili ilişkileri

ele alındı. Toplantıda AB ve Orta Asya ülkeleri arasında iş birliğinin daha da geliştirilmesine dikkat çekildi. AB 15 Mart'ta Astana'da düzenlenen Orta Asya Devlet Başkanlarının ilk istişare toplantısı hakkında bilgilendirildi. AB temsilcisi de bölgenin istikrarlı, güvenli ve sürdürülebilir kalkınmasının destekleneceğini ifade etti.

Bölge içi etkileşimin olumlu yönde seyretmesinin AB ile bölge arasındaki iş birliği için yeni fırsatlar oluşturacağı önemle vurgulandı.

KAZAKİSTAN 2018'DE 150 PROJEYE YATIRIM YAPMAYI PLANLIYOR

Kazakistan'ın Endüstriyel ve Yenilikçi Gelişim Devlet Programı kapsamında 1 Trilyon Tenge (3,1 Milyar Dolar) değerinde 150 yeni projenin uygulanacağı belirtildi.

27 Mart'ta Kazakistan Cumhuriyeti Hükümet toplantısında Yatırım ve Kalkınma Bakanı Cenik Kasimbek ekonomiye ilişkin değerlendirmelerde bulundu. Kasimbek, "Programın başarılı bir şekilde uygulanması sonucu imalat sanayinde 2015 yılına göre 2017 yılında yüzde 5,7 oranında bir artış gerçekleşti. Büyüme temel olarak metalürji üretimi, gıda üretimi, petrol rafinesi, kimya endüstrisi ve eczacılıkta meydana gelen artıştan kaynaklandı." dedi.

Ca-News haber sitesinden alınan bilgiye göre 2017 yılında imalat sanayi ihracatı 2015 yılına göre yüzde 10,5 artarak 15,5 Milyar Dolar olarak gerçekleşti. 2015 yılının aynı döneminde 9 aylık iş gücü verimliliği yüzde 1,9 artışla kişi başı 22,3 Bin Dolar oldu. İmalat sanayinde 2017 yılında yapılan yatırımların hacmi 2015 yılına göre yüzde 8,8 artarak 3 Milyar Dolara ulaştı.

Son 3 yılda yapılan yatırım miktarı da 9,32 Milyar Dolar oldu. Uygulanan 378 projede 30 bin kişi istihdam edildi.

SERGEY LAVROV, ORTA ASYA ÜLKELERİNİN ETKİLEŞİMİNİ TAKDİR ETTİ

Afganistan konulu konferansa katılan Rusya Dışişleri Bakanı Sergey Lavrov, Orta Asya Beşlisi'ni (Özbekistan, Kazakistan, Kırgızistan Türkmenistan ve Tacikistan) değerlendirdi.

Taşkent'te düzenlenen "Güvenlik ve Bölgesel İş Birliği Alanında Barış Süreci" konferansına katılan Lavrov, Orta Asya ülkeleri arasındaki ilişkilerin son yıllarda olumlu dinamizm kazandığını belirtti. 24.kg haber sitesine göre Lavrov, "Sadece Bölge içi sorunların çözülmesi hususu değil, aynı zamanda Afganistan'da ulusal uzlaşma sürecini başlatan koşulların oluşması da sağlandı." diyerek Afganistan konusundaki Orta Asya ülkeleriyle ulaşılan koordinasyon düzeyini Rusya olarak takdir ettiklerini ifade etti.

Orta Asya'nın, Rusya Federasyonu'nun dış politika öncelikleri arasında önemli bir yer tuttuğunu belirten Lavrov, Rusya'nın çeşitli ortaklıklarla Bölge ile etkileşimini sürdürdüğünü kaydetti. Rus yatırımlarının 20 Milyar Dolar seviyesine ulaştığını vurgulayan Dışişleri Bakanı, Rusya'nın Bölgeye çeşitli kurumlar vasıtasıyla 6 Milyar Dolarlık yardımda bulunduğunu da sözlerine ekledi.

TÜRKİYE DIŞIŞLERİ BAKANI ÖZBEKİSTAN CUMHURBAŞKANI İLE GÖRÜŞTÜ

Türkiye Dışışleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu, Taşkent'te Özbekistan Cumhurbaşkanı Şavkat Mirziyoyev ile bir görüşme gerçekleştirdi.

26-27 Mart'ta Taşkent'te Afganistan için "Güvenlik ve Bölgesel İş Birliği Alanında Barış Süreci" konulu üst düzey bir konferans gerçekleştirildi. Ca-News haber sitesine göre Türkiye adına konferansa katılan Çavuşoğlu, Mirziyoyev ile de bir görüşme gerçekleştirdi. Taraflar, bölgesel konular hakkında fikir alışverişinde bulundu. Konferansta BM, AB, Orta Asya ülkeleri, Türkiye, Afganistan, Çin, İngiltere, Almanya, İtalya, Fransa, Hindistan, İran, Pakistan, Suudi Arabistan, ABD ve Birleşik Arap Emirlikleri temsil edildi.

ÖZBEKİSTAN'IN AFGANİSTAN'A İHRACATI ARTIYOR

Özbekistan Dışışleri Bakanı Camşid Hocayev, Afganistan'a yapılan ihracat miktarının 3 Milyar Dolara çıkarabileceğini açıkladı.

Ca-News haber sitesine göre Hocayev, Afganistan'ın 6,5 Milyar Dolarlık ürün ithal ettiğini belirterek, "Uzun vadede Özbekistan bu hacmin yarısını Afganistan pazarına sağlayabilir." diye konuştu. Özbekistan Devlet İstatistik Komitesi'ne göre 2017 yılında Özbekistan ile Afganistan arasındaki ticaret hacmi yüzde 18,7 artarak 617 Milyon Dolara ulaştı. Özbekistan Afganistan'a 614,9 Milyon Dolarlık ihracat gerçekleştirdi.

Özbekistan ve Afganistan, ticaret hacminin 1,5 Milyar Dolara çıkarılmasını kabul etmişti.

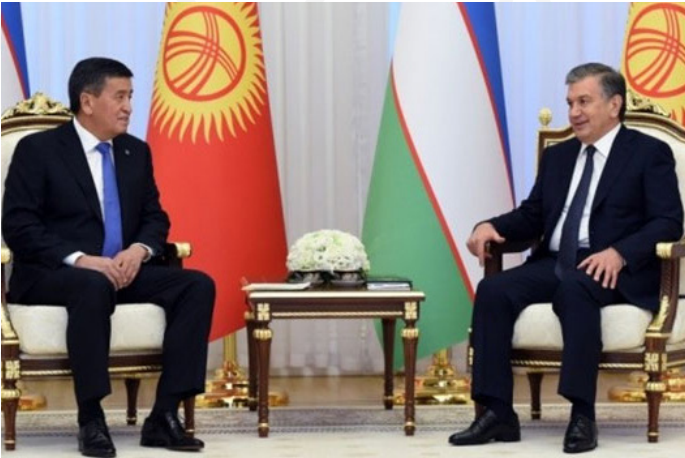
TÜRKİYE, BİŞKEK İLE İŞ BİRLİĞİNE HAZIR

Türkiye'nin, kalkınma programları çerçevesinde Bişkek ile her türlü iş birliğine hazır olduğu duyuruldu. Bişkek Belediye Başkanı Albek İbraimov, Türkiye Cumhuriyeti Bişkek Büyükelçisi Cengiz Kamil Fırat ve Türk İş Birliği ve Koordinasyon Ajansı (TİKA) Başkan Yardımcısı Mehmet Süreyya Er ile bir görüşme gerçekleştirdi. Belediye Başkanlığı Basın Servisi'nin verdiği bilgiye göre Belediye Başkanı, belediye başkanlığı ile TİKA arasında ortak projelerin

uygulanmasında iş birliği çerçevesinde yapılan çalışmaların başarılı sonuçlarına dikkat çekti. AKIPRESS haber sitesinden edinilen bilgiye göre Türkiye tarafı, TİKA'nın faaliyetleri ve Kırgızistan'da uygulanan projeler hakkında bilgi verdi ve ayrıca Bişkek Kent Kalkınma Programı çerçevesinde uygulanan Bişkek Kent Yönetimi proje önerilerini değerlendirmeye hazır olduğunu ifade etti.

ÖZBEKİSTAN VE KIRGIZISTAN ORTAK SINIR HAKKINDAKİ GÖRÜŞMELERE DEVAM ETTİ

Özbekistan ve Kırgızistan arasındaki sorunlu sınır noktalarının belirlenmesi amacıyla çalışmalar devam ediyor. Çalışma gruplarının son toplantısı 12-15 Mart tarihlerinde Batken'de yapıldı. Akipress haber sitesinin bildirdiğine göre, düzenlenen toplantıda sınır çizgisinin geçiş noktaları hakkında hazırlanan önerilerin ardından hükümet yetkilileri bir protokol imzaladı. Özbekistan Dışişleri Bakanlığı Basın Servisi, devlet sınırlarının yüzde 15'inin henüz belirginlik kazanmadığını ve çalışmaların sürdüğünü belirtti. Orta Asya cumhuriyetlerinin sınırları bağımsızlıklarının ardından 26 yıldan fazla sürenin geçmesine karşın halen kesinlik kazanmış değil. Özbekistan, son dönemde komşularıyla yakın ilişki kurma politikası çerçevesinde, ihtilafli sınır bölgeleriyle ilgili sorunların giderilmesi için yoğun çalışmalara girişti.

TAŞKENT’TE AFGANİSTAN KONULU GÜVENLİK KONFERANSI DÜZENLENDİ

Özbekistan Cumhurbaşkanı Şavkat Mirziyoyev’in inisiyatifinde 26-27 Mart’ta Afganistan konulu konferans düzenlendi.

Özbekistan Dışişleri Bakanlığı Basın Servisi, konferansın Afgan Hükümeti ile Taliban arasında herhangi bir önkoşul olmaksızın doğrudan müzakereler yapılmasını hedeflediğini bildirdi. Uluslararası “Güvenlik ve Bölgesel İş Birliği Alanında Barış Süreci” konferansında Taşkent Beyannamesi kabul edildi. Beyannameye göre barış sürecindeki önemli faktörlerden biri olarak, silahlı muhalefetin, ülkenin siyasal hayatında meşru bir güç olarak tanınmasının garanti altına alınması hususu vurgulandı. Aynı zamanda Afganistan’daki iyileşme sürecinin Genel Kurul ve BM Güvenlik Konseyi kararları hükümlerine uygun olarak Afganistan güçleri altında yürütülmesi gerektiğinin altı çizildi.

Ca-News haber sitesine göre düzenlenen forumda

Orta Asya ülkelerinin Dışişleri Bakanları, Türkiye Cumhuriyeti Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu, Rusya Dışişleri Bakanı Sergey Lavrov, BM Genel Sekreteri’nin Afganistan Özel Temsilcisi Tadamichi Yamamoto, Avrupa Komisyonu’nun Başkan Yardımcısı Federica Mogherini ve ABD Dışişleri Bakanlığı Siyasi İşler Genel Sekreter Yardımcısı Thomas Shannon yer aldı. İngiltere, Pakistan, Almanya, İtalya ve Japonya’nın Dışişleri Bakanlığı Özel Danışmanları, Katar Dışişleri Bakanlığı’nın Özel Elçisi, NATO ve CSTO örgütlerinden yüksek temsilciler, Fransa, Çin, Hindistan, İran, Suudi Arabistan ve Birleşik Arap Emirlikleri temsilcileri de konferansta yer aldı. Konferansın öncesinde ise yeni bir formatta “Orta Asya-Afganistan (5+1)” toplantısının düzenlendiği açıklandı. Taşkent’te yapılan toplantıda Özbekistan, Kazakistan, Kırgızistan, Tacikistan, Türkmenistan ve Afganistan, dışişleri bakanları düzeyinde temsil edildi.

İMAMALİ RAHMON ORTA ASYA'YI DEĞERLENDİRDİ

Tacikistan Cumhurbaşkanı İmamali Rahmon BM Televizyonu'nun Rus Servisi'ne Orta Asya'nın durumunu değerlendirdi.

Tacikistan Cumhurbaşkanlığı Basın Servisi'nin yaptığı açıklamaya göre Rahmon, Orta Asya ülkelerinin bölgesel güvenliğinin güçlendirilmesi ile ilgili sorunların çözümünde önemli rol oynadıklarını söyledi. Cumhurbaşkanı, "Orta Asya halkları, yüzyıllar süren kardeşlik ve iyi komşuluk ilişkileriyle

birbirlerine bağlıdır. Ortak bir tarih, din, kültür ve geleneklerimiz var. Enerji ve doğal gaz potansiyeli, eşsiz taşımacılık ve ulaşım seçenekleri ile Orta Asya önemli bir jeopolitik konuma sahiptir. Orta Asya ülkelerindeki olumlu girişimler tüm bölge ülkelerinin gelişimini etkilemektedir." diye konuştu. AsiaPlus haber sitesinden alınan bilgiye göre Rahmon, Tacikistan ve Orta Asya'nın güvenliğini tehdit eden ciddi sorunlar bulunduğunu da belirtti. Cumhurbaşkanı, bu tehditlere karşı mücadelede olumlu sonuçların elde edilmesinin büyük ölçüde bölgesel düzeyde ortak ve koordineli eylemlere bağlı olduğunu kaydetti.

Son zamanlarda bölgesel iş birliği için Orta Asya ülkeleri arasında orta koyulan çabayı olumlu bulduğunu da ifade eden Cumhurbaşkanı, bölgesel yakınlaşmanın eşitlik, güven, ortaklık ve iyi komşuluk temelinde sağlanabileceğini vurguladı. Su konusunda önemli küresel inisiyatifler ile düzenlenen organizasyonları örnek gösteren Cumhurbaşkanı, yapıcı bir su diyalogu oluşmasını amaçladıklarını belirtti. Cumhurbaşkanı İmamali Rahmon, "Çünkü su sorunu, ancak ve ancak, iş birliği ile çözülebilir." diyerek başka yol olmadığını altını çizdi.

KTMÜ Adına Sahipleri:
Rektör Prof. Dr. Sebahattin Balcı,
Rektör Vekili Prof. Dr. Asilbek Kulmırzayev

ORASAM Adına Genel Yayın Yönetmeni:
Doç. Dr. Yunus Emre Gürbüz

Yayın Koordinatörü: Dr. Bülent Namal

Sorumlu Müdür: Elfesiya Sencer

Yayın Danışmanları: Prof. Dr. Anvarbek MOKEEV
Doç. Dr. Yunus Emre Gürbüz,
Yrd. Doç. Dr. Gökçe Yoğurtçu, Dr. Bülent Namal

Yayına Hazırlayanlar:
Aida Niyazbek kızı, Maksat Acıkan uulu

Editör: Cihan Bilgili

Sayfa Tasarımı: Elfesiya Sencer

Yazışma Bilgileri: KTMÜ, ORASAM, Cengiz Aytmatov
Yerleşkesi, Bişkek
Tel: (0996) 0312-25-31-28
orasam.manas.edu.kg

Bu haberler ve daha fazlası için sitemize bakabilirsiniz.

Yerel Süreli Yayın No: ISSN 1694-7994